

**Қарағанды облысы Балқаш қаласы «Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 ЖББ мектебі» КММ-сінде
2022-2023 оқу жылында атқарылған
тәрбие жұмысының жылдық есебі.**

Атауы	Тәрбие жұмысы бойынша перспективтік жоспары
Негізі	<p>* «Бағла құқығы туралы» БҰҰ Конвенциясы https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/;</p> <p>* Қазақстан Республикасының Конституциясы https://adilet.zan.kz/kaz/docs/S1100000002;</p> <p>* «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР Кодексі 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-ІV https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1100000518;</p>
	<p>*2030 жылға дейінгі ҚР отбасылық және гендерлік саясат тұжырымдамасы https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/fulltext;</p>
	<p>* «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» ҚР Заңы 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/;</p>
	<p>* «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» ҚР Заңы 2009 жылғы 4 желтоқсандағы №214-ІV https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/dt;</p>
	<p>* «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» ҚР Заңы 2018 жылғы 02 шілдедегі №169-VI https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/dt;</p>
	<p>* «Білім туралы» ҚР Заңы 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z0700000319</p>
	<p>* Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №988 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы https://adilet.zan.kz/kaz/search/docs/dt;</p>
	<p>* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 15 сәуірдегі №145 бұйрығымен бекітілген «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері https://nao.kz/</p>
	<p>* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 1 қазандағы №525 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасында өлкетануды дамытудың тұжырымдамалық негіздері https://nao.kz/.</p>
	<p>* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 12 маусымдағы №248 бұйрығымен бекітілген 2020-2025 жылдарға арналған «Құндылықтарға негізделген білім беру» жобасы.</p>
	<p>* 2022-2023 оқу жылында Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы». Әдістемелік нұсқау хат</p>
Құрастырушы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
Тақырыбы	Тәрбие жүйесінде жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде жан-жақты және үйлесімді дамыған, патриот тула дайындау

Мақсаты	«Мәңгілік ел» идеясын, патриотизмді, мораль мен парасаттылық нормаларын ұстанатын, этносаралық және қоғамдық келісімді сыйлайтын, занға мойынусынатын, салауатты және рухани дамыған, интеллектуалды, бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру және мемлекеттің, қоғам мен отбасының мығымастығына бағытталған дүниетанымдық ұстанымдарды сақтау және нығайту рухында тәрбиелеу.
Міндеттері	<p>Жаңа демократиялық қоғамда өмір сүруге қабілетті азамат және патриот қалыптасуына; тұлғаның саяси, құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыруға; балалар мен жастардың құқықтық санасының өсуіне, оның бағалар мен жастар ортасындағы қатыгездік пен зорлық-зомбылық көріністеріне қарсы тұруға дайын болуына ықпал ету.</p> <p>Тұлғаның рухани-адамгершілік және этикалық принциптерін, оның қазақстандық қоғам өмірінің нормалары және дәстүрлерімен келісілген моральдық қасиеттері мен мақсаттарын қалыптастыруға ықпал ету.</p> <p>Тұлғаның жаппыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағдарлануына, ана тілі мен қазақ халқының, Қазақстан Республикасында тұратын этностар мен этникалық топтардың мәдениетін құрметтеуіне ықпал ету.</p> <p>Баға тұлғасын қалыптастыруда ата-аналардың ағарту жұмысын, психологиялық-педагогикалық құзыреттіліктерін күшейтуге, баға тәрбиесі үшін олардың жауапкершілігін арттыруға ықпал ету.</p> <p>Салауатты өмір салты дәлділдерін тиімді менгеру, дене дамуы мен психологиялық денсаулықты сақтау, денсаулыққа зиян келтіретін факторларды анықтау біліктілігін ойдағылай қалыптастыру үшін кеністік орнату.</p>
Жүзеге асыру мерзімі	2022–2023 оқу жылы
Тәрбие жұмысының ұйымдастырылуы, жүргізілу тәсілдері	Тәрбие сағаттары, ашық тәрбие сағаты, тәрбиелік сағаттары, пікірталас, дөңгелек үстел, топтық сайыс, кездесу-сұхбаттау сағаты, топтық саяхаттар, дәріс сағаты, байқаулар, сайыстар, танымдық-шығармашылық жұмыс, зияткерлік ойын- турнир, сынып жиналысы, ата-анамен бірлескен жұмыс, ата-аналар жиналысы, тренинг, ойын жаттығулары, спорттық сайыстар т.б.

2022-2023 оқу жылы

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына сәйкес оқу-тәрбие процесі білім алушылардың интеллектуалдық, патриоттық, руханидаміршілік пен дене дамуын қамтамасыз ету мақсатында бірыңғай идеологиялық тәсілдер мен құндылықтарға негізделіп жүзеге асырылады.

Білім алушыларды тәрбиелеудің негізгі идеясы ұлттық және жалпыдамазаттық құндылықтар.

2022-2023 оқу жылында білім беру ұйымдарында мынадай жобалар іске асырылатын болады:

- «Мектептің өзін-өзі басқаруы»;
- «Дебат» қозғалысы;
- «Оқуға күштар мектеп»;
- «Отбасы – мектеп»;
- «Құқықтық сана – қауымға пана»;
- «Дәстүр мен ғұрып»;
- «Еңбек – елдің мұраты»;
- «Ерте жастан басталатын экологиялық мәдениет»

Еліміздің орта білім беру ұйымдарындағы тәрбие жұмысы «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы Тәрбиенің тұжырымдамалық негіздеріне сәйкес селгіз негізгі бағыт бойынша жүзеге асырылады.

1) Қазақстандық патриотизм мен азаматтықты тәрбиелеу, құқықтық тәрбие білім алушылардың бойында қазақстандық патриотизм сезімін, құқықтық және азаматтық сана-сезімді, жеке бас бостандығы мен ар-намысының құндылығын, парасаттылық пен адалдықты, толеранттылықты, еңбекке деген құрметті, «толлық адам» қасиеттерін қалыптастырады, зорлық-зомбылық пен агрессиялық ой-пиғылдың, әртүрлі типтегі кемсітушіліктің алдын алуды қарастырады.

Ел Тәуелсіздіктің 31 жылдығын тойлау мақсатында жұмыс жоспары құрылып, бір шама іс-шаралар өтті. Атап айтсақ, тарих пәнінің атталығы аясында 6-сыныптар арасында "Тарихи таным" атты интеллектуалды сайыс, оқушыларды ұлтжандылыққа тәрбиелеп, өз еліне, жеріне деген сүйіспеншілігін арттыру мақсатында 8-9 сынып

оқушылары арасында "Мен - патриотпын!" үгіт-насихат топтарының мектепшілік сайысы, плакаттар сайысы, эссе байқауы өтті.

1-4 сынып оқушылары арасында "Елімнің бақытын тербеткен-Тәуелсіздік" тақырыбында тәрбие сағаты өтті. Оқушылар белсене қатысты. Өз ойларын ортаға сала білді. Қатысқан оқушылар "Қазақстанның патриоты", "Үздік сөз шебері", "Шығармашыл ойлау", "Тіл құдіреті", "Көркем сөз шебері" номинацияларымен марапатталды.

5-10 сыныптар арасында "Тәуелсіздік туы, желбіре!" атты патриоттық әндер байқауы өтті. Байқауға 4 сынып қатысты. Барлығы 30 оқушы қамтылды.

Қортынды іс-шара ретінде 15-желтоқсан күні Тәуелсіздік күніне арналған «Елімнің еркіндігі - Тәуелсіздік» атты салтанатты сап жиыны өтті. Концерт барысында патриоттық әндер орындалып, үгіт-насихат топтары өз өнерін көрсетті. Сап жиында барлығы 3-11 сынып оқушылары қатысты.

Бағалар мен жасөспірімдер қозғалысының қызметін ұйымдастыру білім алушылардың бойында патриотизм мен азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру мен дамыту мақсатында мектебімізде «Жас сарбаз» әскери-патриоттық клуб, «Жас қыран», «Жас Ұлан» ұйымдары жұмыс жасайды.

«Жас сарбаз» әскери-патриоттық клуб мүшелігіне – 15 оқушы тартылған. «Жас сарбаз» әскери-патриоттық клубының жұмысын – алғашқы әскери дайындық пәнінің оқытушы-ұйымдастырушы жүргізеді. Клуб мүшелері арасында граната лақтырудан жарыс ұйымдастырылды, 8 караша күні қыз бағалар арасында нысанға көздеп ату, Елі Тәуелсіздігінің 31 жылдығына орай ұлдар арасында АК-74 автоматын жинау және бөлшектеу жарыстары ұйымдастырылды.

Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу, Қарулы Күштердің беделін арттыру және Отан қорғаушылар ұрпақтарының одан әрі сабақтастығын қамтамасыз ету мақсатында 14 желтоқсанда 10 және 11 сыныптарда сынып жетекшісі Қ.Ж. Токтаубаева "Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне" арналған "Ерлік сабағын" өткізді. Сынып сағатына Балқаш қаласы бойынша Ауған соғысының ардагері М.Д.Абдирбаев, Әлімхан Ермеков атындағы "№17 мектеп-лицейінің" АӘТД жетекшісі Д.М.Левкович, "Зияткер" мектебінің АӘТД жетекшісі М.І.Балдықов шақырылды.

Тәрбие бағытының бірі – білім алушыларды құқықтық тәрбиелеу. Осы орайда мектебімізде білім алушылардың құқықтық сауаттылығы мен құқықтық санасын және құқықтық мәдениетін арттыруға бағытталған. 13 ақпан мен 17

ақпан қараша аралығында мектебімізде «Құқықтық навигатор» атпалығы өтті. Аtpалық аясында 9"А", 9"Б" сынып оқушылары үшін "Жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу" тақырыбында ақпараттық кездесу өтті. Ақпараттық кездесу "Сенің құқығың", "Жасөспірімдер арасында қылмыстық істердің көбею себептері", "Тығырықтан шығар жол қайсы?", "Бейнефильмдер айдары", "Көкейде жүрген сауат", "Сауалнамаға жауап" атты бөлімдерді қамтыды.

9"А" және 9"Б" сынып жетекшілерінің ұйымдастыруымен құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында құқық қорғау органдарының өкілдерімен кездесу өтті.

Кездесудің мақсаты – оқушыларға тәуелсіз еліміздің құқық қорғау органдарының міндеттерін, құрылымын, қызметін түсіндіру, олардың мемлекет пен азаматтардың мүддесін қорғайтын мемлекеттік құрылым екендігін ұғындыру. Аталған кеш жыл сайын құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің қатысуымен өтеді.

Кездесуде Балқаш қаласының қалалық жасөспірімдер бөлімінің инспекторы полиция аға лейтенанты А.А.Нұрбек қатысты.

Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясының 4.5 тармағына сәйкес қоғамда парасаттылық жүйесін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында мектебімізде «Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМҚК-ның бұйрығымен «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылды.

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының жұмысын ұйымдастыруға жауапты ретінде мектептің аға тәлімгері Мағден Э.Н тағайындалып, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Д.Ж.Мусахановаға қадағалау тапсырылды.

Қыркүйек айында 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс жоспары мен клуб мүшелерінің тізімі бекітілді. Тізімге мектептің 12 оқушысы қабылданып, 9 «Б» сынып оқушысы Ханатқызы Айтолқын клуб басшысы болып тағайындалды.

Үнемі жанартылып тұратын «Парасатты азамат» бұрышы жасалды. Бұрыштың мақсаты- азаматтық, патриоттық тәрбие беру, кез-келген адамның құқығын, бостандығы және міндетін құрметтеу, адамгершілік қасиет пен этикалық сананы қалыптастыру, жемқорлықты қабылдамау, шығармашылық қарым-қатынасты қалыптастыру.

18-22 қыркүйек аралығында құқықтық сауаттылық апталығы өтті. Осы апталық аясында мектеп аға тәлімгері Мағден Ә.Н жемқорлықтың алдын алу мақсатында 10 сынып оқушыларымен «Сыбайлас жемқорлық-қоғамның өзекті мәселесі» атты сыныптан тыс іс-шара өткізді. 13 оқушы қатысып, мәліметтер алды.

Сонымен қатар, оқу жылының алғашқы аптасынан бастап үлкен қонырауда мектебіміздің әр сынып кабинетінде орналасқан экранындарда «Адалдық сағаты» видеолар көрсетілімі ұйымдастырылды.

27 қазан білім ордамызда «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының мүшелерімен «Қоғамдық тәртіп-негіздері» тақырыбында интеллектуалды ойын өтті.

Интеллектуалды ойын 5 кезеңнен тұрды:

I кезең: «Таныстыру»

II кезең: «Біз неге құқылымыз»

III кезең: «Ғажайып алан»

IV кезең: «Жеті жұрттың тілін біл..» (Полиглот)

V кезең: Қорытынды

Ойын жарыс түрінде өтті.

Іс-шара қызықты әрі пайдалы ақпараттарға толы болды.

Сайыс сонында секциялар I, II, III орындарға ие болып, мадақтау қағаздарымен марапатталды.

10.11 күні білім ордамызда «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының мүшелерімен «Бір пара – Екі қылмыс» атты тренинг өтті. Тренингтің басты мақсаты — оқушыларға «Сыбайлас-жемқорлық» деген ұғымды түсіндіріп, пайда болу жатдайлары жайлы түсінік қалыптастыру. Өз көзқарастарын білдіріп, дүниетанымдарын кеңейту. Мемлекетіне жауапкершіліктен қарау және әділдікке тәрбиелеу. Тренинг барысында оқушыларға негізделіп «Қара нүкте» психологиялық әдісі қолданылды. Оқушылар жемқорлық тақырыбында жағдаяттарды шешіп, сахналық көрініс қойды. Өз ойларын еркін ортаға салды. Пара алу және пара берудің қорытындысы жайлы постер қорғап шықты. Тренинг сонында, ұйымдастырылған іс-шараның қонағы директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Дидар Жанатқызы оқушылар тарапынан қойылған сұрақтарға жауап берді. Сөз сонында «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының мүшелеріне өз кенесін беріп, оқушыларды адал әрі сапалы қызмет жасауға шақырды.

2022 жылдың желтоқсан айының 14-күні 16-желтоқсан Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 31 жыл толуына орай «Жас Ұлан» ұйымының құрамына қабылдау рәсімі өткізілді. Сап жиынында 5Б сыныбының 18 үздік

және озат окитын, қоғамдық жұмысқа белсене қатысатын білім алушылары «Жас Ұлан» ұйымына қабылданды. Ұйымға қабылданушы оқушылар «Өз Отаны – Қазақстанның патриоты болуға, «Жас Ұлан» ережесін бұлжытпай сақтап отырып, өзінің достарынан соны талап ете отырып, Отанды сүюге салтанатты түрде ант берді. Мектеп оқушылары «Жас Ұланның» әнін бірге шырықпай, салтанатты жиынның соны Қазақстан Республикасының туы шығарылып, естелік суретке түсумен аяқталды.

2022-2023 оқу жылында мектебімізде мынадай құқықбұзушылықтың фактілерін тіркелді: электронды темекі вейп пайдалану – 9 жағдаят, қауіпті әлеуметтік топтармен жүру – 2 жағдаят, сыныптың ішінде қыз балаларға әлімжеттік көрсету – 1 жағдаят, мектептің мүлкіне зиян келтіру – 1 жағдаят, үйден қашу – 2 жағдаят, сабаққа себепсіз қатыспау – 20 жағдаят, өзінен кіші балаларға күш көрсету – 1 жағдаят. Осындай құқықбұзушылықтардың орын алуы салдарынан мектепшілік есепте қазіргі таңда 3 оқушы тіркелген. Оқу жылының басында қалалық ГЮП есебінде 3 оқушы бар, жайсыз отбасы ретінде отбасы тіркелген жоқ. Оқу жылының аяғында қалалық есепте тұрған оқушы 3.

Мектебімізде кәмелетке толмағандар және жас балалар арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында мектепшілік жоспары жасалып, бекітілді. Жоспарға сәйкес іс-шаралар жүзеге асырылды.

10-11 сыныптар базасында «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық» тақырыбында профилактикалық дәріс өткізілді. Дәрісті жол және техникалық инспекция тобының инспекторы полиция аға лейтенанты Нарықбай Дархан Болатұлы өткізді.

16 қараша күні «Қатыгездік пен зорлық -зомбылықсыз балалық шақ» акпараттық науқанының жоспарына сәйкес «Балалардың құқықтарын қорғаудың өзекті мәселелерін талқылау» мақсатында 7-9 сыныптар арасында дөңгелек үстел ұйымдастырылды. Дөңгелек үстелге «Балқаш қалалық кәмелетке толмаған жасөспірімдер бөлімінің» полиция капитаны Жужкин Е.М қатысты.

8 ақпан күні Балқаш қаласының қалалық жасөспірімдер бөлімінің инспекторы полиция аға лейтенанты А.А.Нұрбек 9 «А», 9 «Б» сынып оқушыларымен кездесіп, өзінің жетістік формуласымен бөлісті. Оқушылар Нұрбек Аян Алтайұлына көптеген сұрақтар қойды. Олардың ішінде еңбек жолын неден басталған және оның басты өмірлік қағидағары қандай екендігі туралы сұрақтар бар. «Жетістік деген не?» сауалына жетістік – көздеген мақсатқа қол жеткізу» деп жауап берді. Сонымен қатар А.А.Нұрбек ұрлық, бопсалау, ата-ананы тыңдамау, төбелесу, үйден қашу т.б. құқық бұзышулықтар туралы сөз қозғады.

27 ақпан күні «Бағалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу» тақырыбында Балакаш қаласының полиция бөлімінің аға лейтенанты А.А. Нұрбек 9 «А», 9 «Б», 8 «А», 8 «Б» сынып оқушыларымен өткізілген кездесті. 8-9 сынып оқушыларына кәмелетке толмаған арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу мәселесі қазіргі таңда манызды істердің бірі екендігін айтты. Қоғамдағы ең басты мәселе Қазақстан Республикасындағы әрбір азаматтың мемлекет тарапынан құқығын қорғау және сақтау заң қызметкерлерінің абыройлы міндеті болып саналатынын жеткізді. Кездесу барысында оқушылар тарапынан «Егер кәмелеттік жасқа толмаған оқушы жеңіл көлік теуіп ұсталатын болса, оны не күтіп тұр?», «Егер жас бағалар ұрлық жасап ұсталса, ол бағаларға не болады?», «Мен болашақта полиция қызметкері болғым келеді. Бізде кандай полиция мектептері бар ма?» т.б. сұрақтарға жауап берді.

18 сәуір күні Балакаш қаласының ПБ-нің ЖПКБ ЮП тобының аға инспекторы, аға лейтенанты А.А. Нұрбек 7-9 сынып оқушыларымен кәмелетке толмағандардың арасындағы құқық бұзушылық профилактикасы мен тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында кездесті. Занды білмеу – құқықтық мәдениеттің елеулі кемшілігі. Занды білмеу, оны бұзу жауапкершіліктен құтқармайды. Осыған орай полиция аға лейтенанты А.А. Нұрбек ҚР 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Балааның құқықтары туралы заңына тоқталды. Бұл заңның 3-тарауы «Балааның негізі құқықтары мен міндеттері» 8-20 баптарын жіктеп көрсетті. Сонымен қатар ҚР Кодексінің (2014 жылғы 5шілдедегі №235) 2-тарауы «Кәмелетке толмағандардың құқығына қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылықтар» 127, 442-баптарына тоқталды.

Оқушылардың құқықтары мен міндеттері туралы, демократия қағидалары туралы, адам құқықтары мен жеке бостандықтарды құрметтеу туралы түсініктерін қалыптастыру мақсатында 7-12 ақпан күндері мектебімізде «Құқықтық навигатор» құқықтық сауаттылық апталығы ұйымдастырылды.

7-11 ақпан аралығында 1-4 сынып арасында «Бағалық шактын түрлі түсті әлемі» тақырыбында суреттер байқауы өтті. Байқау негіжесі бойынша 1 –орынды 1 «А», 3 «А» сыныптары, 2-орынды 4 «Б», 2 «А» сыныбы, 3 «А» сыныптары, 3-орынды 4 «Б» сыныбы, 1 «Б», сыныбы ие болды. «Қоғамдағы тәртіп нормалары», «Мектеп-заңның аумағы», «Зиянды әдеттерден аулақ бол!» тақырыбында 5-сыныптар арасында парақшалар байқауы жарияланып, оқушылар өздері жасаған парақшаларын мектеп оқушыларына үлестірді. Байқау қорытындысы бойынша 1 орында 5 «А», 2 орынды 5 «Б» сыныптары, 3 орынды 6 «А», «Б» сыныптары иеленді. 7-сыныптар арасында «Құқықтық вернисаж» плакаттар сайысында 1-орынмен 7 «А», 2-орынмен 7 «Б» сыныптары жеңіске жетті.

Кенес әскерінің Ауғаныстан жерінен шығарылғанына 34 жыл толуына орай іс-шаралар желісі Ауған соғысының ардагерлерімен кездесу өтті. Мақсаты: оқушылардың бойында патриотизм мен жауапкершілік қалыптастыру.

Өнегелі өмір жобасы аясында . Сынып сағатына Балқаш қаласы бойынша Ауған соғысының ардагері М.Д.Абдирбаев, Әлімхан Ермеков атындағы "№17 мектеп-лицейінің" АӘТД жетекшісі Д.М.Левкович, "Зияткер" мектебінің АӘТД жетекшісі М.І.Балбыков шақырылды.

Ауған соғысының ардагерлерімен кездесу өткізілді. Қонарғымыз сөз сөйлеп, сұрақ-жауап әдісі арқылы Ауған соғысы, ержүректілік туралы әңгіме жүргізді. Кездесу барысында оқушылар сұрақ қойып, спорттық ойындар көрсетілді.

9-11-сыныптар арасында «Мен өз Отанымның батыл қорғаушысымын» атты әскери-спорттық ойын ұйымдастырылды.

Ойын барысында оқушылар АК-74 автоматын бөлшектеу және жинау, оқжатарды уақытқа жинау, пресс тартылу түрлерінен бақтарын сынасты.

Әділқазы алқасы «Мен өз Отанымның батыл қорғаушысымын» әскери-спорттық ойынның қорытындысын шығарып, жеңімпаздар марапатталды.

3 мамыр күні қаламызда «Мен Тәуелсіз елдің ұланымын» атты 8 сынып оқушылары арасында сапта тұру ән айту байқауы өтті. Байқау 7 мамыр Отан қорғаушылар күніне және ҚР Қарулы күштерінің құрылғанына 30 жыл толуына орай ұйымдастырылды. Байқаудың мақсаты:

- Оқушыларды Қазақстандық патриотизмге баулу.
 - Оқушылардың әскерде қызмет етуге деген ынталарын арттыру.
 - Оқушылар арасында достықты нығайту.
 - Оқушыларды әскери оқу орындарына түсуге баулу.
 - Оқушылардың дене даярлығын спорттық шеберліктерін арттыру.
- Сайыс соңы қортындыланып, жеңімпаз оқушыларымыз марапатталынды.

4 мамыр күні мектебімізде жас азаматтарды еліміздің нағыз патриоттары, өзгерістерден қаймықпайтын, еңбекқұмар, білімге құштар, өзін-өзі жетілдіруге үнемі ұмтылатын, өршіл, қайсар етіп тәрбиелеуді, дәстүрімізді, ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтарымызды қастерлейтін рухани дүниесі кен тұлғаны қалыптастыруды көздейтін

Бірыңғай «Жас Ұлан», «Жас Қыран» бағалар мен жасөспірімдер ұйымы Республикалық Қоғамдық бірлестігінің қатарына мектеп оқушыларын қабылдау рәсіміне арналған сағаттанатты жиынымыз өтті.

Сап түзеген Ұландар ант қабылдап, мәлімдеме тапсырып, «Жас Қыран», «Жас Ұлан» ұйымына қабылданды. Қатысушы қонақтармен ұстаздар ұйымға қабылдандушыларға төсбелгілер мен галстукті табыстады.

6 мамыр күні 5-7-сыныптың сыныптарда "Ұранды елдің ұрпағы қайсар" атты тәрбие сағаттары өтті. Мақсаты: Отанға адал, елге қайырымды, отбасына мейірімді, ұлтжанды азаматтар тәрбиелеу.

Мектебімізде Ұлы Женістің 78 жылдығына орай іс-шаралар жоспары жасалып, жоспарға сәйкес іс-шарлар жүргізілді.

Атап айтсақ, 4-сыныптар арасында "Отан үшін от көшкендер ұрпағымыз" тақырыбында сынып сағаты өтті. Мақсаты: Ұлы женісті дәріптеу. Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру, патриоттық тәрбие беру. Оқушыларды Ұлы Отан соғысындағы ерлік көрсеткен қазақстандықтардың ерлік істерін қастерелеп, рухын көтеру, үлгі өнеге тұту, ой-өрісін дамыту. Оқушылар өз ойларын еркін жеткізді.

9 мамыр Ұлы Женістің 78 жылдығы қарсаңында 8-сыныптар арасында "Ән Женістің сергі" атты қабырға газеттер байқауы өтті. Байқаудың мақсаты Женісті жанғыртуға күш салған ерлігі дастан аға бұынның көрсеткен ерлігін жас ұрпаққа насихаттау, жас ұрпақтың бойынан ҰОС ардагерлеріне, Отан қорғаушылар бейнесіне, әскери дәстүрлерге және әскери қызметке деген құрметті қалыптастыру, Отан сүйіштігімен көңілділікті, өскелең ұрпақты туған елдің тарихын құрметтеуге тәрбиелеп, өнерлі оқушыларды анықтап, сахна өнеріне баулу. Байқау сонында жеңімпаздар жүлделі орындармен марапатталды.

Мектеп кітапханашысы Қазбекова Б.К Ұлы Женістің 78 жылдығына орай «Ұлы Женіс-ұрпаққа аманат» атты кітапханада ақпараттық сөре ұйымдастырды және әлеуметтік желілерге «Баяғыт гүлін терген күн» ақпараттық видео роликтер жарияланды.

2) Рухани-адамгершілік тәрбие – адамгершілік келбеті, адамгершілік сана, құндылық сезімдері мен қасиеттері – ізгілік, ар-ождан, намыс, парыз, сенім, жауапкершілік, бауырмалдық, мейірімділік, адалдық, ынтымақтастық, ұлттаралық келісім, толеранттылық сияқты құндылықтарды қалыптастырады.

Мектебімізде осы бағытта «Қоғамға қызмет» әлеуметтік еріктілер жобасы аясында «Сүйікті қалама- 86 жыл» қала күніне арналған жоспарға сәйкес «Туған қалаға – игілікті істер» қайырымдылық акциясы ұйымдастырылды.

Акпияға мектебіміздің «Өзін-өзі басқару ұйымы» жетекшілік етті. Акпияға 5 А, 5 Б сыныптың оқушылары мен ата-аналары белсене қатысып, суреттер байқауы ұйымдастырылды..

«Дәстүр мен ғұрып» арнайы жобасы аясында «1 қазан — қарттар күніне» орай «Әжемнің әнгімесі» акциясы ұйымдастырылды. Аулы қарттарымыз бағаларға өз тәлім, тағылымдарын айтып, өнеге етті. Акцияның мақсаты: Ұлттық құндылықтарымызды дәріптеу. Отбасыны және қоғамды ұйыстыратын құндылықтарды нығайту.

5-7 сыныптар арасында «Қарттарым - асыл қазынам» атты суреттер байқауы өтті.

Мектебіміздің 0 «А», 0 «Б» мектепалды даярлық сыныптары «Менің атам мен әжем» атты фотоколлаж жасады.

Қазақта «Атана не істесең, алдына сол келер» деген ұлағатты сөз бар. 1-11 сынып оқушылары Халықаралық қарттар күнінде қаламыздың ең мәртебелі адамдары – аталар мен әжелерді мерекелерімен құттықтап, ол кісілерден бата алды.

Адамгершілік құндылықтар жүйесін қалыптастырудың бір жолы – кітап оқу. 2022-2023 оқу жылында кітап оқуға деген қызығушылықты арттыру және оны қолдау, кітап мәртебесін («Кітап оқу – сан») арттыру мақсатында білім алушылар арасында, ата-аналар арасында «Оқуға құштар мектеп» жобасы жүзеге асырылуда.

Биыл мектеп кітапханасына оқуға ұсынылған кітаптар қойылған, бұл оқушыларға сол шығармаларды алып, оқуына мүмкіндік береді. Мектеп кітапханасы оқушыларымыздың сүйікті орнына айналды. Ол оқушыларды кітап оқуға ынғайлы орындарымен де, әдемілігімен де тартуда.

Оқу жылы басында 1-11 сыныптар арасында 20 минуттық оқуда оқылатын әдебиеттер тізімі жасалды. Әр сынып ай сайын өздерінің оқыған әдебиеттерінің қорытындысын шығарып отырады. Қыркүйек, қазан айларында оқыған әдебиеттер нәтижесі мектептің кітапханасында әр сыныптың оқыған кітаптары туралы қызықты мәлімет көрініс тапты.

Мектебіміздің әрбір іс-шаралары оқуға құштарлықты арттыруға бағытталған. Эстетикалық сауаттылық апталығының нәтижесінде де колөнер туындыларын кітап кейіпкерлері екенін көрмеде қойылған кітап пен оның қаһарманының бейнесінен, мүсінінен анық байқауға болады. Мысалы: А.Құнанбаев кітаптары— Абай бейнесі, ертегілер – ертегі кейіпкерлері, ҰОС туралы кітаптар – Кенес Одағы батырларының бейнелері т. б. Бұл – адам қиялын кітап оқу арқылы дамытатындығының бір көрінісі.

Рухани-адамгершілік тәрбиені қалыптастыруда қазақтың педагог-ағартушысы, жазушы, фольклоршы, қоғам қайраткері, ғалым-этнограф Ыбырай Алтынсариннің туғанына 180 жыл толуына орай «Кел, бағалар, оқылдык!»

апталығы өткізілді. Апталық аясында сынып сағаттары, диктанттар, байқаулар, ашық сабақтар және т.б. шаралар ұйымдастырылды. 2 "Б" сыныбында "Кел,бағалар,оқылк!", 2 «А» сыныбында «Ыбырай Алтынсарин шығармашылығы», 4 «А» және 4 «Б» сыныптарында «Қазақ халқының біртуар перзенті Ы.Алтынсарин» тақырыбында тәрбие сағаты өтті. Сынып сағаттарының басты мақсаты: алғашқы ұстаз, ұлы ағартушы Ыбырай Алтынсариннің өмірімен, шығармаларымен оқушыларды таныстыру.

6 «А» сыныбында Н.Х.Жеткіннің ұйымдастыруымен «Даланың дара жұлдызы-Ыбырай Алтынсарин» атты сынып сағатты өтті. Мақсаты: Алғашқы ұстаз, ұлы ағартушы Ыбырай Алтынсариннің өмірімен, шығармаларымен оқушыларды таныстыру. Ыбырай Алтынсариннің әңгімелері арқылы оқушыларды имандылыққа, адамгершілікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу

7-8 сынып оқушылары арасында «Ұшталған қалам» ағартушы шығармалары негізінде эссе жазу байқауы өткізілді. Байқау мақсаты: Қазақтың педагог – ағартушысы, жазушы, фольклоршы, қоғам қайраткері, этнограф-ғалымы Ы.Алтынсариннің шығармаларын оқыта отырып, білімдерін тереңдету.

Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Б.Б.Дүйсембаеваның ұйымдастыруымен 5-6 сынып оқушыларының арасында «Кім тапқыр?» атты зияткерлік сайыс өтті. Ойын 5 кезеңнен тұрды. Ойын өте тартымды да қызықты өтті.

Мектеп кітапханшылары Ы.Алтынсариннің әңгімелері бойынша 4-сыныптар арасында «Әдеби джем» ойыны өтті. Оқушылар парақтағы қиындыларды құрастырып, шығарманың атауын тауып , мазмұндап берді.

«**Оқуға күштар мектеп» жобасы** аясында қыркүйек айында «Бәріміз кітап оқимыз» жобасы бойынша 1-11 сыныптар оқылатын кітаптардың тізімімен таныстырылды..

Қазан айында Қасым Аманжоловтың «Дарига, сол қыз» кітабы бойынша поэтикалық шолу өткізілді. Қасым Аманжоловтың шығармашылығынан жан-жақты мәліметтер бере отырып, поэзиялық шығармаларды оқытуға ынталарын арттыру;

К.Аманжолов өлеңдері арқылы қазақ әдебиетіндегі жалынды поэзиялық туындыларды үйрете отырып, мәнерлеп оқу қабілеті мен қалыптастыру;

Ы.Алтынсарин атындағы №25 мектепте ҚР тәуелсіздігінің 31 жылдығына орай «Бір отбасы-бір кітап». Акциясы аясында «Оқырман отбасы» байқауы жарияланды.

Байқаудың мақсаты: жанұямен кітап оқу дәстүрін қайта жанғырту. Адамзаттың ой-өрісін, шығармашылық, әлеуметтік белсенділігін арттырудың қуатты құралы болып табылатын кітап оқуды отбасылық құндылыққа айналдыру. Отбасындағы бабалардың жан-дүниесінде рухани ізгілікті қалыптастырып, кітап оқуға деген қызығушылығын ояту.

Ыбырай Алтынсариннің туғанына 181 жыл толуына орай вертуалды шолу жасалды. Халкын қалтқысыз сүйген, болашағына зор үміт артқан Ыбырай атамыздың өміріне, шығармашылық жолына және ғылыми жетістіктеріне шолу жасау және қазіргі уақыттағы қазақ жастары үшін Ыбырай Алтынсарин қалдырған өсиетінің өзекті болып табылатынын көрсету. Сонымен қатар «Алғашқы ұстаз, алғашқы дана бабам» атты 5 «А» сынып оқушыларымен оқу сағаты өткізілді.

Мақсаты: Алғашқы ұстаз, ұлы аартушы Ыбырай Алтынсариннің өмірімен, шығармаларымен оқушыларды таныстыру. Ыбырай Алтынсариннің әңгімелері арқылы оқушыларды имандылыққа, адамгершілікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Ұлы тарихи тұлғаны есте сақтауға, құрмет тұтуға, үлгі алуға тәрбиелеу.

«Әке мен бала», «Асыл шөп», «Бір уыс мақта», «Бақша ағаштары», «Түлкі мен ешкі», «Бай мен жарлы бағасы», «Мейірімді бала» әңгімелері оқылып бағалар өз пікірлерін ортаға салды.

Оқу жылы барысында мектеп кітапханашылары «Кітап оқып, арқашан сәнде болыңыз!» тақырыбында жана кітаптар шерулерін әлеуметтік желілерге жүктеп отырды, сонымен қатар үлкен қонырау кезінде іс-шаралар ұйымдастырды..

21 сәуір күні 3 – сыныптарға арналған «Суреттер сөйлейді» әдеби ойыны өтті. Ойын барысында оқушылар өткен тақырыптарды сурет арқылы есіне түсіріп, сол мәтін жайлы қысқаша түсініктерін баяндады. Белсене қатысқан оқушыларға тәтті сыйлық берілді.

5 "Б" сыныбы оқушыларымен "Кітап әлемінде" атты саяхат ойыны өткізілді. Мақсаты: Оқушылар арасында ұжымдық, топтық, жеке дара жұмыс әдістерін қолдана отырып, кітапханадағы түрлі шараларға, әдебиетке деген қызығушылықтарын арттыру.

Мектепшілік алғашқы «Кітап оқып, сыйлық ұтып ал» сайысы ұйымдастырылды. Мақсаты: оқушыларды кітап оқуға шақыру, рухани байлығын кеңейту, сайыс барысында әр сыныпқа оқылатын кітап ұсынылды. Нәтижесінде оқушылар ата-аналарымен оқыған кітап бойынша тест тапсырып, жүлделі орынға ие болды.

«Оқуға құштар мектеп» жобасы аясында 23 сәуір – Дүниежүзілік кітап және авторлық құқықты қорғау күніне арнап, бастауыш сынып оқушыларымен «Кітап – асыл досымыз» атты флешмоб өткізді.

3) Ұлттық тәрбие аясында білім алушылардың бойына ұлттық құндылықтарды дарыту мақсатында аталған бағыт шеңберінде:

5 қыркүйек – Қазақстан халқының тілдері күні аясында 9-сыныптар арасында «*Sen de bir kipiřish dupiere...*» тақырыбында латын графикасының шығармашылық байқауы болып өтті. Бірінші кезеңде латын әліпбиінен диктант жазса, екінші кезеңде мақал-мәтелдердің жапғасын тауып, сұрақтарға жауап берді.

11 қазан – Қыздар күніне орай Қыздарымызға тән нәзіктік, сұлулық, сыпайлық, әдемілік, іскерлік, бәрінен де ар тазалығы тән екенін ұғындыру мақсатында 11 және 10 сыныптың қыз балаларымен, Қазақ қызы-нәзіктік пен сұлулықтың белгісі” тренинг өтті. Қыз балаларды жаман әдеттерден сақтандыру үшін айтылатын тыйым сөздермен, мақал-мәтелдермен таныстыру, матынасын ашып, кенес беру мақсатында 7 "Б",

7 "А" сыныптарында "Қыздарға әсемдік жарасады" атты тәрбие сататы өтті.

8 «А», 8 «Б» сынып оқушылары үшін қыздарды әдептілікке, әдемілікке, инабаттылыққа, сыпайлыққа үйрету, иманды да инабатты қазақ қыздардың бейнесін қалыптастыру мақсатында "Мәңгілік елдің ибалы қыздары" атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Туған жердің тарихын білу, оны жас ұрпақтың санасына сіңіру кез келген ұстаздың басты мақсаты екені даусыз.

Қарағанды облысы білім беруді дамытудың оқу әдістемелік орталығының бастамасымен 2022 жылдың 6-11 желтоқсан аралығында Ы.Алтынсарин атындағы №25 мектебінде «Тарих толқынында» тарихи функиционалдық сауаттылық апталығы өтті. Тарихи сауаттылық апталығының аясында салтанатты жиын, Тәуелсіздіктің 31 жылдығына арналған сынып сағаттары, «Тарих шежіресі» танымдық интеллектуалдық ойындар, шығармашылық жұмыстар, тарихи тұлғалар және олардың Тәуелсіздіктің қалыптасуындағы рөлі атты пікір сайыс, «Тарихи тұлға» презентация сайысы, «Ұлы тұлға» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Өзін-өзі басқару ұйымы наурыз мейрамына орай "Ұлттық аспаптар" күнін ұйымдастырды. Мақсаты: Оқушыларға халқымыздың ұлттық аспаптары жайлы түсінік беріп, өнерге қызығушылығын арттыру. Іс-шара үлкен қонырауда, аспаптармен ұлттық күйлер ойналып, көңілді караоке және 7 сыныптар арасында " Қазақтың ұлттық аспаптары" атты слайдтар байқауы өтті.

Аспаптар күніне орай "Өзін өзі басқару ұйымының" дебат және бақыт фракцияларының ұйымдастыруымен "Қазақтың ұлттық аспаптары" атты іс-шара өтті. Іс-шара барысында 7 сынып оқушылары қазақтың ұлттық аспаптар жайында слайдтар қорғады. Іс-шараның негізгі мақсаты: Ұлттық аспаптардың біздің бағзы заманда ата-бабаларымыздың өмірінде айрықша орын алғанын түсіндіру, қазірге дейін олардың біз үшін құнды мұра екенін дәлелдеу, ұлттық аспаптардың түрлерімен, құрылыстарымен, шығу тарихымен таныстыру болатын. Іс-шараны бекітту мақсатында іс шара сонында "Тәтті викторина" өткізілді.

16 Наурыз -Қазақтың ұлттық бий күніне орай "Өзін -өзі басқару» ұйымының фракцияларының ұйымдастыруымен қазақтың ұлттық билерінен флэшмоб өтті. Қазақ бийі – бишінің қозғалысы мен дене қимылы арқылы көркем образды бейнелейтін, ұлттық сахна өнері. Қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқан, халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы болып табылады.

"Өзін-өзі басқару ұйымының" ұйымдастыруымен өткізіліп жатқан іс-шараның бірі 17-наурыз "Ұлттық ойындар мен рекордтар күні". Бұл іс-шара оқушылар үшін тартысты, әрі көңілді өтті. Бастауыш сынып оқушылары мақал-мәтелдермен жарысса, жоғары сынып оқушылары арқан тартыс, бес тас және кір көтеруден өз бақтарын сынады. Ал қыздар арасында мектебіміздің "Бұрымды қызы" анықталды. Жәнімпаздар марапатталды.

18 Наурыз-Ұлттық тағамдар күніне орай "Өзін өзі басқару" ұйымының фракцияларының ұйымдастыруымен дастарқан жайылып, оқушылар бауырсақ, Наурыз көжеден дәм татты.

Наурыз мейрамына орай ұйымдастырылған "Қош келдің - Әз наурыз!" атты интеллектуалды сайыс сабақтары, тәрбие сыныптары өтті. Мақсаты: оқушыларға Ұлыстың ұлы күні туралы және дүниежүзілік халықтардың Наурыз мерекесін тойлауы туралы толық мағлұмат беру.

Халқымыздың салт – дәстүрін, әдет – ғұрпын үйрете отырып, Наурыз қазақтың ұлттық мейрамы екенін ашып көрсету .

4) **Мектептегі отбасылық тәрбиенің мақсаты келесі құндылықтарды қалыптастыру:** отбасы мүшелері арасындағы сыйласымдылық, үлкенді құрметтеу, ананы сыйлау, әкені қадір тұту, отбасы береkesі, отбасылық дәстүрлер, бауырмалдық, туыскандық, денсаулыққа қамқорлық, салт-дәстүр сабақтастығы, сүйіспеншілік.

Отбасында, мектепте, қоғамдық ортада құндылықтар негізінде бағаларды тәрбиелеу – қазіргі уақыттың өзекті мәселесі. Отбасылық құндылықтар мен ұлттық тәрбие мәселелері мектептердің тәрбие жұмысында, бағалардың бос

Уақыттын ұйымдастыру аясында қосымша білім беруде, мәдени-бұқаралық іс-шараларда, конкурстар мен сынып сағаттарында, ата-аналар жиналыстарында, үйірме жұмыстарында, сондай-ақ енбөк тәрбиесінде, бірлесіп енбөк етуде көрініс табуы тиіс

Отбасылық тәрбиеде ата-тегінің шежіресін құрастыру оқушыларға үлкен тағылым. Баланың өз тегін, жеті атасын білугі, өзінің отбасылық шежіресін құрастыруы – отбасылық жақсы дәстүр мен ұрпақтар сабақтастығын қалыптастырудың, әулеттегі татулықты нығайтудың, баланың текті болып

Токсан сайынғы ата-аналар жиналысы барысында балалардың өмір қауіпсіздігін сақтау, әлеуметтік желідегі бейтаныс адамдармен қарым-қатынас жасау жөніндегі жаднамалар таратылды. Ата-аналармен жиналыс ZOOM арқылы ұйымдастырылды. Балалардың мектепте, мектептен тыс уақытта өзін-өзі ұстау мәдениеті, оқу үлгерімі туралы 5-11 сынып ата-аналары пән мұғалімдерімен жеке кездесті. Әр ата-ана өзінің баласы туралы толық ақпарат алуға мүмкіндік алды.

22 мамыр күні 5-10 сынып ата-аналарына арналған жалпы мектепшілік жиналыс өтті. Жиналыста мына сұрақтар қарастырылды:

1.«Қауіпсіз жаз-2023» ата-аналарды жазғы демалыс кезінде балалардың қауіпсіздігін сақтау туралы нұсқаулықпен таныстыру:

1.1. Төтенше жағдай кезіндегі қауіпсіздік ережелері

1.2. Құжық бұзушылықтың алдын алу нұсқаулығы

1.3. Денсаулықты нығайту және сақтау туралы

1.4. Кәмелетке толмағандар мен балалардың қадаталаусыз және панасыз қалудың алдын алу шаралары

2. Кәмелетке толмағандар мен балалар арасында құжық бұзушылықтың алдын алу бойынша 2022-2023 оқу жылында атқарылған жұмыстар туралы.

3. 2023-2024 оқу жылында білім беру мекемелеріндегі міндетті мектеп формасы туралы.

5) Енбөк тәрбиесі, экономикалық және экологиялық тәрбие білім алушылар бойына шығармашылық енбөк, енбөк мәдениеті, экономикалық сана, кәсіп, мансап, функционалдық сауаттылық, туған табиғатқа деген сүйіспеншілік сынды құндылықтарды сіңіруге ықпал етеді.

«Енбек – елдің мұраты» жобасын жүзеге асыру мақсатында 5 караша күні мектебіміздің 9 сынып оқушылары мен ата аналарына "Мамандық тандау - болашағынның кепілі" тақырыбында Балқаш қаласының Медициналық колледжінің мамандарымен ZOOM платформасында кездесу өткізді.

Кәсіптік бағдар берудің маңызы ата-аналармен жұмыс болып табылады. Ата-аналар, әдетте бағаларының өмірі үшін олардың кәсіби жоспарларын анықтау кезінде белсенді қатысады. Сонымен қатар, мамандық тандаудың жолдарын анықтау, білім беру қиын тапсырманы ұсынады да өздері үшін білім алушылардың және олардың ата-аналарының пікірлері саналады. Ата-аналар жиналыстарында сынып сағаттарына мектеп бітіруші сыныптарда, жеке консультациялар - сынып жетекшілері қатысты мәселелерді көтереді маңыздылығы туралы дұрыс тандау одан әрі бағалардың білім талаптарын ескере отырып, қазіргі заманғы еңбек нарығы туралы сөздер қозғалады.

Сонымен қоса мектеп психологтары болашақ тұлғаларға тренинг, сауалнама бойынша жұмыстар жүргізді. Болашақ тұлғаларға дұрыс мамандық тандауларына жан-жақты ақпараттар берілуде.

7 сынып оқушылары Қаратанды облысы оқу -әдістемелік орталығы ұйымдастырған «Болашақ біздің қолымызда» атты үгіт-насихат байқауына қатысып, «Алғыс хатқа» ие болды.

Мысалы: АСППМ бағдарламасы бойынша 9-11 сыныптардан психотиптерін анықтау мақсатында сауалнама алынды, 5-7 сыныптың оқушыларына Голломштоктың «қызығушылық картасы» бойынша сауалнама алынды.

Сауалнамаға оқушылар жауап берді, нәтежесі көңілге қонарлықтай. 9 сыныптар бойынша ата-аналар жиналысы өтті. Кәсіптік бағдар беру бойынша психологиялық кеңестер айтылды.

«Мамандықты дұрыс тандай білейік?» атты тақырыппен 11 сыныптардың оқушыларына сыныптар бойынша тренингтер өткізілді. Мақсаты: Мамандық тандар алында бір мамандыққа тоқталып дұрыс шешім қабылдай отырып, жетістіктерге қол жеткізуге болатынын айтылды.

Психологиялық-педагогикалық мониторингтің автоматтандырылған жүйесі бойынша жетей-тегжей педагог психолог пен әлеуметтік педагог кенінен ақпараттар берді.

«Мамандықты дұрыс тандау» тақырыбында 9 «А» сыныптың оқушыларына педагог-психолог пен әлеуметтік педагог тренинг өткізді. Мақсаты: Оқушыларға кеңестер берілді.

«Кәсіптік бағдар-болашаққа бағдар» тақырыбында 9 «Б» сыныбында тәрбие сағатты өткізді сонымен қатар «Білім берудің бірінші сатысында кәсіптік бағдар беру мақсаттарын іске асыру» бойынша 9 «А» сыныптарға М.М.Жолдасбекова баяндама оқыды.

9 -11 сыныптын окушыларына «Мамандыктар элемін ашамыз» атты такырыпта педагог-психолог және элеуметтік педагог трениг өткізді. Мақсаты: Окушылардын бойында коркыныш сезімдерін және өз-өздереіне сенімділікпен карауларына кеңестер беріліп ойындар ойнага отырып, бейероликтер көрсетті.

11 сыныптардын ата-аналарына арналган жиналыс өткізілген педагог-психолог пен элеуметтік педагог ҰБТ кезінде және багаларына үнемі колдау көрсету мақсатында трениг өткізді. Педагог –психолог пен элеуметтік педагог психологиялык тұрғыдан кеңестер бере отырып ойындар ойнатты. Әр кез психологиялык тұрғыда дайын болуға шақырды.

Кәсіптік бағдар беру бойынша жұмыстар жоспар бойынша жалғасуда.

АССПМ бағдарламасы аясында кәсіптік бағдар беру бойынша казіргі таңда 9-11 сыныптардан кәсіби бағдар беру мақсатында окушынын психотиптерін аныктайтын мынандай сауалнамадар алынды :

- И. Вайсбандтын соционикалык тесті
- Кейрси сауалнамасы
- Сьозен Деллингтердін психогеомериялык сынағы
- Дифференциалды-диагностикалык сауалнама әдістемесі (Е.А.Климов)
- Шварцтын құндылык тесті (Шварцтын құндылык сауалнамасы. Шварц әдістемесі)

Кәсіптік бағдар беру мақсатында енгізілген облыстык «Өнегелі өмір» жобасы да окушылардын дұрыс мамандык таңдауына үлкен ықтап жасады.

«Ерте жастан экологиялык мәдениет» жобасын жүзеге асыру мақсатында казаннын 16 сы күні мектебiмiзде Жас қырандыктар арасында экологиялык сауаттылықты және мәдениеттілікті қалыптастыру мақсатында «Эко-квест» ойыны өтті. Квест ойынынын мақсаты ойын арқылы енбекке баулу. Табиғатты корғай алатын адамгершілігі мол, ізгілікті, мәдениетті ұрпақ тәрбиелеу, экологиялык тәрбие негіздерін қалыптастыру.

Барлык 4 сыныптар, онын ішінде 4А, 4Б сыныптары белсене қатысты.

2 топ: жасыл элем, табиғат корғаушылары деген атаулармен бірікті.

Квест ойыны бірнеше пункттерден тұрды:

- 1) Табиғат ережелері
- 2) Крокодил ойыны
- 3) Экология жанашырлары

4) Орын тап

5) Тез ойла – тез ойна. (сұрақ - жауап)

Оқушылар үлкен қызығушылықпен қатысып, экологиялық жұмбақтар шешіп, экологиялық мозайкалар құрады. Қарағанды облысы білім беруді дамыту мен оқыту ұйымының жоспарына сәйкес 18-23 сәуір аралығында Ы.Алтынсарин атындағы №25 мектебінде «Жасыл Қазақстан» экологиялық апталығы өтті. Апталықтың мақсаты: Экологиялық мәдениетті, табиғатқа, қоршаған ортаға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Апталықта Эко-дебат, жобалар байқауы, сурет көрмесі, интеллектуалды ойындар қамтылды.

Өзін-өзі басқару ұйымының дебат фракциясының ұйымдастыруымен экология апталығына орай эко-дебат өткізілді. Эко-дебаттың негізгі қарары Б.П. "Қазақстанның басқа мемлекеттерге қарағанда экологиялық мәселелері көп" деп есептейді. Эко-дебат барысында Қазақстанның экологиясын жандандырып, көркейтуді үшін арнайы идеялар ұсынылды. Пікірталас барысында 6"А, 6"Б" сынып оқушылары өз ойларын ашық жеткізді. Эко-дебаттың қорытындысын әділ-қазы мүшелері шығарып, нәтижесінде екі топтың да идеялары жоғары деңгейде екенін айтты. Алдағы уақытта осы идеяларды жүзеге асыру барысында талмай еңбектену керек екенін түсіндірді.

“Жасыл Қазақстан” экологиялық сауаттылық апталығы аясында “Жасыл желек табиғат” атты тәрбие сағаты болды.

Мақсаты: Оқушылардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру; дүниетанымдарын кеңейту; экологиялық тәрбие беру.

"Жасыл Қазақстан" экологиялық сауаттылық апталығы аясында 3- сыныптар арасында "Туған жер-алтын бесігім" атты іс-шара өтті. Іс-шараның мақсаты: Оқушылардың туған еліне, жеріне деген сүйіспеншілігін арттырып, патриоттық сезімдерін ояту.

2-сыныптар арасында интеллектуалды ойын өткізілді. Ойынның мақсаты: Оқушыларға табиғат туралы түсінік беру, табиғатқа сүйіспеншілікпен қарау, туған жердің экологиясын қорғауға үлес қосу. Оқушылар берілген сұрақтарға жауап бере отырып, өз білімдерін көрсетті. Ойын өте қызық, әрі тартысты болды. Ойын соңында оқушылар «Жас экологтар», «Табиғат жанашырлары», «Табиғат қорғаушылары», «Білімді экологтар», «Табиғат білімгерлері», «Жанашыр экологтар» номинацияларымен марапатталды.

2023 жылғы мектеп бітіретін түлектер мектеп алаңын көгалдандыру мақсатында терек пен қарағаш отырғызды. Мектеп алаңын көгалдандыру жұмыстары жүргізілді. Экологиялық іс-шарада оқушылар мен ата-аналар қауымы

мектеп ауласына ағаш отырғызды. Игі іс-шараның мақсаты: мектеп ауласын көркейтуді, көгалдандыру жұмыстарын жандандыру арқылы табиғатты сақтау.

6) Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие білім алушыларға эстетикалық сананы, эстетикалық тағамды қалыптастыруға көмектеседі.

Көркем-эстетикалық тәрбие саласында отандық мәдени жетістіктерді – кітаптарды, музыкалық шығармаларды, ұлы дала мұрагерлерінің өткен мыңжылдықтағы халық ауыз әдебиетінің үздік үлгілерін – ертегілерді, аңыздарды, эпостарды, аңыздарды оқыту және ілгері дамыту мақсатында мектепшілік жоспар құрылып, іс-шаралар ұйымдастырылды.

Атап айтатын болсақ, қазан айының 11-16 күндері аралығында Қарағанды облысы білім басқармасының ұйымдастыруымен "Шеберлер әлеміне саяхат" атты эстетикалық сауаттылық апталығы өтті. Апталықтың негізгі мақсаты – көркем еңбекке, музыка әлеміне қызығушылығын арттыру арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру. Апталық аясында "Өнер әлемі", "Шеберлер қаласы", "Этикет күні", "Күзгі бояулар", "Шығармашылық күні", "Бұл әлем кандай әдемі" атты іс-шаралар жоспарланды. "Күз кереметі" көрмесі ұйымдастырылды. Д.Ж.Мусаханова қыздарды өсеңдікке, сұлулыққа баулып, шығармашылық қабілеттерін дамыту мақсатында 8-сыныптың қыздарымен "Сылдырмақ" шеберлік сабағын өткізді. 5,6,7- сынып оқушылары арасында "Алтын күз" тақырыбында суреттер байқауы өтті.

Мектепалды даярлық тобының тәрбиеленушілері арасында күз мерекесі арқылы бағалардың алтын күз туралы түсініктерін дамыту, тіл байлықтарын арттыру мақсатында "Күз ханшайымы-2022" сайысы өтті. Тәрбиеленушілер іс-шараға белсене қатысып, өз өнерлерін ортаға салды. Сайыс қортындысы бойынша "Көрермен көзайымы" номинациясын "Өнерлі Ару" номинациясы, "Күз Ханшайымы-2022" номинациясымен жеңімпаздар марапатталынды.

«1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі күніне» арналған мерекелік іс-шаралар өтті. Іс-шаралар 1 мамыр Қазақстан халықтар бірлігі күні» екенін оқушыларға жеткізу, ынтымақтыққа, достыққа, өз Отанын сүйуге, қорғауға тәрбиелеу, біздің елімізде тұрып жатқан басқа да халықтардың озық мәдениетін, өзіндік үлгі - өнегесін оқушылардың бойына сіңіру мақсатында ұйымдастырылды.

1 –сыныптар арасында «Таулық – достықтың киелі бесігі» тақырыбында сынып сағаттары өтті. Сынып сағаттарында оқушылар әр түрлі ұлт өкілдерінің дәстүрімен, ұлттық тағамдарымен танысты. Түрлі тілдерде амандасу, қоштасу сөздерін айтып, түрлі ойындар ойнады.

5-9 сыныптар арасында «Бейбітшілік – ел тіреті» тақырыбында тәрбие сағаттары өткізілді. Оқушылар тәрбие сағаттарында Қазақстан - көп ұлтты мемлекет, сондық толерантты болу, басқа ұлт өкілдерін сыйлау, дәстүр-ғұрыптарын құрметтеу туралы сөз қозғады.

7) Зияткерлік тәрбие оқушылардың лингвистикалық, музыкалық, логикалық-математикалық, тұлғаралық, тұлға ішіндегі зияткерлікті дамыту мақсатында іс-шаралар ұйымдастырылды.

«Ұшқыр ой аланы» оқушылардың дебаттық қозғалысы» жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасын іске асыру білім алушылардың командада жұмыс істеу дағдысын қалыптастыруға, карама-қарсы пікірге құрметпен қарауға, өз көзқарастары мен пікірлерін белсенді қорғауға үйретуге мүмкіндік береді. Пікірсайыс қозғалысының мақсаты - қоғамда орын алған проблемаларды жария талқылау және талдау арқылы білім алушылардың әлеуметтік және шығармашылық белсенділігін арттыру. Аталған мақсатта мектеп оқушылары Қазақстан халқы тілдері күніне орай "Б.п. әр оқушы Абайдың қара сөздерін білуі керек деп есептейді" тақырыбында американдық парламент форматында сөз таластырды. Тақырып аясында спикерлер Абайдың қара сөздерінде қарастырылған қазақ қоғамындағы түйткілді мәселелерді ортаға салып, даналыққа толы хәкім сөздерінің ерекшеліктеріне тоқталды. Ойын барысында оқушылар дана бабамыздың сөздерін білу қаншалықты маңызды екендігін ой елегінен өткізіп, білім алуға, мәдениетке, өнерге ұмтылуға шақырған қара сөздер сөзсіз оқушылар үшін ғана емес әрбір буын өкілі үшін рухани қазына болып табылатындығына бірауыздан келісіп, ортақ көзқарасқа тоқтады.

10-сынып оқушылары арасында "Мемлекеттік тіл - менің тілім" тақырыбында зияткерлік ойын өткізіліп, мәдени іс-шаралар ұйымдастырылды. Оқушылар өз белсенділіктерін танытып, тілге байланысты сұрақтарға жауап беріп, ана тілінің құдіреті жайында пікір алмасып, өз ойларын ортаға салды. Зияткерлік сайыс өз мересіне жеткеннен кейін "5"А" сынып оқушылары мереке құрметіне жүрек жарды туындыларын арнап, өлеңдерін мәнгерлеп жатқа айтты.

«Бағала құқығы – адам құқығы» республикалық айлық аясында Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті және Ел Тәуелсіздігінің 31 жылдығы мерекесіне орай 6 қараша күні мектебімізде "Бұл палата шетел азаматтарының бағала асырап алуына тыйым салады" тақырыбында мектепшілік дебат турнирі өтті. Оқушылар бағала құқықтарын қорғау мәселесін ортаға салып, түйткілді тақырып аясында пікір таластырды.

10 желтоқсан күні "Тарих толқынында" апталығы аясында "Тарихи тұлғалар" презентация және "Менің тәуелсіз Қазақстаным" атты жоба қорғау сайысы өтті. Сайысқа 6-7 және 8-10 сынып оқушылары белсене қатысты. Өздерінің ізденген көп мәліметтерімен бөлісті. Қатысқан оқушылар 1,2,3 орындармен марапатталды.

Ел Тәуелсіздігінің 31 жылдығына орай оқушыларды Отанды, елді, жерді сүюге туған ел тарихын білуге, еліміздің мемлекеттік рәміздерін қастерлеуге тәрбиелеу мақсатында Н.Х.Жеткін мен мен М.М.Мамырбаеваның ұйымдастыруымен 6-сыныптар арасында «Тәуелсіздік-елімінің ерлік жолы» атты квест ойыны болып өтті. Оқушылар квест ойынына белсене қатысып, түрлі тапсырмалар орындады.

24-29 қаңтар аралығында мектебімізде «Математика айналамызда» атты математикалық сауаттылық апталығы ұйымдастырылды. Апталық аясында бірнеше іс-шаралар өткізілді.

26 қаңтар күні оқушылардың математикаға қызығушылығын, ынтасын, зейінін арттыру, алған білімдерін өмірде қолдана алуға бейімдеу мақсатында 7 “А”, 7 “Б” сыныптарында « Мега математика »тақырыбында интеллектуалды сайыс жүргізілді.Сайыс кезеңдеріндегі берілген тапсырмалар оқушылардың бағдарлама бойынша математикалық білімдерін және математикалық сауаттылықты дамытатын, жалпы білім алуға деген қызығушылықтарын оятатын, логикалық ойлау қабілеттерін арттыратындай болды. Жарыс барысында болған «Бәйге», «Жорға», «Аударыспақ», «Тенге алу» кезеңдері оқушылардың ең көп тандаған бөлімдері болды. Оқушылар зияткерлік ойында өте белсенді қатысып, сұрақтарға дұрыс, нақты жауап берді.

26 қаңтарда "Математика айналамызда" атты математикалық сауаттылық апталығы аясында 4-сыныптар арасында бастауыш сынып мұғалімдері: С.М.Құсылбек пен М.М.Жолдасбекова ұйымдастыруымен "Математикалық эстафета" интеллектуалдық-танымдық ойыны болып өтті. Танымдық тапсырмалар арқылы оқушылардың ақыл-ой деңгейін қалыптастыру,логикалық ойлауын дамыту, байқайыштық пен шапшаңдығын арттыру мақсатында өтті. Ойын барысында оқушылар белсенділік танытып, білімдерімен күш сынасты. Ойын қорытындысында барлық сынып оқушылары марапатталды.

Цифрлық әлем” ақпараттық сауаттылықты дамыту апталығының аясында 2 “А”, 2 “Б” сынып оқушыларымен бірлесіп “Ақпараттық сауаттылық - бүгінгі заман талабы” тақырыбында сайыс сабақ өткізілді. Сабақтың мақсаты: оқушыларға ақпараттық технология және оны пайдалану туралы толық мәлімет бере отырып, информатика пәніне қызығушылығын арттыру. Сайыс сабақ 3 кезеңнен тұрды. “Менен сұрақ, сенен жауап”, “Ой талқы”, “Ой түйін” кезеңдерде оқушылар белсенділік танытып, өз ойларын айтты. Сабақ соңында белсенділік танытқан оқушылар марапатталды.

Қаржылық сауаттылық апталығы аясында 1“А”, 1“Б”, 1 «Ә» сыныптары арасында "Тенге-ұлт келбеті" атты интеллектуалды сайыс болып өтті.Мақсаты:оқушыларғаұлттық валюта жайлы түсінік бере отырып,танымдық

кабілеттерін арттыру, дарынды, озық болуға, алған білімдерін өмірде қолдануға үйрету. Сайыс барысында оқушылар тегенін шығу тарихы және жасалу құрылымымен терең таныса отырып "Ел тірегі-төл теңге!" тәуелсіздігімізді жүлделі орында иеленді.

6-сыныптарда «Қаржы еліне» саяхат атты интеллектуалды ойын өтті. Ойын валюта тарихы туралы мағлұмат беру, өмірде ақшаны қолдана білуге, оны еңбекпен таба білуге үйрету мақсатында ұйымдастырылды. «Қаржылық сауаттылық» түсінігі қаржы саласындағы ықтимал құрал-саймандарды практикада қалай сәтті пайдалануға болатындығын түсіндірілді.. Соның нәтижесінде адам табысты жинауды, бюджетті сауатты жоспарлауды және шығындарды рационалды жарату жолдары көрсетілді.

Оқу сауаттылық аталығы аясында ағылшын тілі пәні мұғалімі Бегімбай А.А. 3"Б" сыныбымен "Өз ойыным" атты интеллектуалды ойын өткізді. Оқушылар "Bright starts" және "Sunshine" деп екі топқа бөлініп "Полиглот", "Білігір", "Ертегілер әлеміне саяхат", "True/False" сияқты түрлі ойын кезеңдерінен өтті. Ойын өте қызық әрі тартысты болды. Оқушылар мақал мәтелдерді толықтырып, түрлі сұрақтарға жауап бере отыры, 3-тілді өз деңгейлерінде білетіндерін дәлелдеп, білімдерін көрсетті.

«Жасыл Қазақстан» экологиялық сауаттылық атталығы аясында 2-сыныптар арасында ұйымдастырылған «Эко Ring» атты интеллектуалды ойын өткізілді. Ойынның мақсаты: Оқушыларға табиғат туралы түсінік беру, табиғатқа сүйіспеншілікпен қарау, туған жердің экологиясын қорғауға үлес қосу. Оқушылар берілген сұрақтарға жауап бере отырып, өз білімдерін көрсетті. Ойын өте қызық, әрі тартысты болды. Ойын сонында оқушылар «Жас экологтар», «Табиғат жанашырлары», «Табиғат қорғаушылары», «Білімді экологтар», «Табиғат білігірлері», «Жанашыр экологтар» номинацияларымен марапатталды.

8) **Дене тәрбиесі салауатты өмір салтының,** дене шынықтыру мен спорттың, дене бітімін жетілдірудің құндылығын, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау құндылығын қалыптастырды. Осы орайда мектепте 7 спорттық секциялар жұмыс жасайды, секцияларда барлығы 160 оқушы қамтылғын. Секциялардың жұмыс жоспары бекітіліп, жүйелі түрде жұмыс жүргізіледі.

Оқу жылының басында Конституция күніне орай 5-6 сыныптар арасында «Былғары доп» футбол турнирі өтті. Қыркүйек айында мектебімізде денсаулық фестивалі өтті. Фестиваль барысында 9-11 сынып ұлдары арасында футболдан жарыс, 7-8 сынып оқушыларының арасында скипингтен жарыс, 6 сынып оқушылары арасында «Бес

асық», 5 сыныптар арасында эстафеталық ойындар ұйымдастырылды. Сонымен қатар, осы апталық аясында «Денсаулық-зор байлық», «Біз нашақорлыққа қарсымыз» тақырыптарында сынып сағаттары өтті.

Күзгі демалыс кезінде оқушылардың бос уақытын ұйымдастыру мақсатында 8- сынып оқушылары арасында волейболдан турнир ұйымдастырылды. Турнирге барлығы 2 сынып қатысты.

1 желтоқсан Дүниежүзілік ЖИТСқа қарсы күнге орай мектебімізде іс-шаралар жоспары құрылып, жүзеге асырылды. Атап айтсақ, өзін-өзі басқару ұйымының ұйымдастыруымен 29 қараша күні «Dance 4 life!» флешмобы өтті. Флешмобқа 7 сынып оқушыларынан құралған командалар қатысты.

20 қараша күні 7 сынып оқушылары арасында «Біз сағауатты өмір салтын тандаймыз» атты эстафеталық ойын өтті. Эстафетата 2 сынып қатысты. Іс-шараға 30 оқушы қамтылды.

20-24 қараша аралығында 9-11 сынып оқушыларына арналған «Сақтан ұрпақ ЖИТС деген қатерден» атты сынып сағаттар желісі өтті.

Қарағанды облысы Білім басқармасының ұйымдастыруымен мектебімізде 2023 жылдың 21-26 ақпан аралығында «Денің сау болса, барлығың аларсың» атты физикалық сауаттылық апталығы өтті. Осыған орай жұмыс жоспары құрылып, мектеп басшысымен бекітілді. Апталықтың мақсаты : Өскеген ұрпақтың дене сауаттылығын және бұқаралық спортты дамыту. Дене шынықтыру пәнінің мұғалімі Сатиев Қ.А 5 «А, 5«Б» сынып оқушыларымен «Шытырман ойындар» өткізді. Іс-шара мақсаты балалардың дене шынықтыру сабағына қызығушылығын арттыру, Логикалық ойындар арқылы көшбасшылық қабілеттерін ояту.

22 ақпан күні физикалық сауаттылық апталығы аясында дене шынықтыру пәнінің мұғалімі А.А. Асқаров «Баскетбол добын игеру және әдіс-тәсілдерді жетілдіру» тақырыбында оқушыларымызға шеберлік сағат өткізді. Іс-шара мақсаты спорттық арнайы қимыл-қозғалыс дағдыларының дәлдігін, бақылауды және икемділігін кең ауқымда жоғары дәрежедегі шеберлік көрсете отырып үйлестіру.

23 ақпан күні дене шынықтыру пәнінің мұғалімі Қ.А.Сатиев "Волейбол ойыны, ойын техникасының дағдыларын дамыту" тақырыбында шеберлік сағат өткізді. Іс-шараға 6 сынып оқушылары және мектеп әкімшілігі қатысты.

24 ақпан «Денің сау болса, барлығың аларсың» физикалық сауаттылық апталығының жабылу салтанаты өтті. Іс-шара барысында апталыққа белсене қаныққан, сонымен қатар, оқу жылы барысында өткізілген 9-11 сынып оқушылары арасында өткізілген волейбол, 5-6, 7-8 сынып оқушылары арасында өткен футбол, 5-6 сыныптар арасында